

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 9.

W Krakowie 24 marca 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE”

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE”

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Spisy towarów.

Zgłaszanie zapasów ziemniaków.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. sierpnia 1915 Dz. p. p. Nr. 228 zarządziło Namiestnictwo spis zapasów kartofli wedle stanu z 20. marca 1916.

Obowiązek zgłoszenia obejmuje:

A) wszystkich producentów (rolników, przedsiębiorstwa rolnicze), handlarzy, zakłady publiczne, przedsiębiorstwa transportowe, domy skladowe, gminy, wydziały aprowizacyjne, związki spożywcze itp.

B) wszystkie suszarnie kartofli, gorzelnie rolnicze, fabryki skrobi i wszystkie inne przedsiębiorstwa, przerabiające kartofle.

Wykluczone od tego spisu są wszystkie zapasy, będące w posiadaniu c. k. Zarządu wojkowego, tudzież zapasy będące w posiadaniu osób, które są wylączone z konsumpcji.

Zgłoszenie winien uskutecznić każdy, kto zapasy posiada, albo dla drugich w przechowaniu dzierży.

Zgłoszenie uskutecznić należy wedle stanu zapasów z dnia 20. marca 1916 najpóźniej do dnia 23. marca 1916. Do zgłoszenia używać należy urzędowych formularzy zgłoszeń, znajdujących się u Zwierzchności gminnych. Wypełnione arkusze zgłoszeń należy najpóźniej dnia 23. marca 1916 oddać u Zwierzchności gminnych. Arkusz zgłoszenia musi zgłaszający podpisać. Arkusz zgłoszenia niepodpisany uchodzi za nieoddany. Istniejące zapasy należy zgłosić w pełnej ilości. Nie wolno tedy czynić jakichkolwiek potrąceń dla własnego zapotrzebowania lub na jakikolwiek inny cel.

Ilość zapasów podać należy w centnarach metrycznych. Wszelkie inne zapodanie wagi lub ilości jest niedopuszczalne.

Zapasy, które dnia 20. marca 1916 znajdują się w przewozie, winien odbiorca zgłosić w przeciągu trzech dni po ich odbiorze.

Władza jest uprawniona celem skontrolowania poczynionych zeznań przeglądać zapasy kartofli każdego czasu i w razie zaniechania zgłoszenia lub zgłoszenia niezgodnego z prawdą, ustalić zapasy na koszt strony.

Kto zataja rozmyślnie przed władzą będącą w jego posiadaniu lub przechowaniu zapasy kartofli, będzie karany za występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć karę pieniężną aż do dwudziestu tysięcy koron.

Kto przy zgłoszeniu zapasów nie dostarczy żądanych od niego dat w ciągu wyznaczonego terminu, kto wzbrania się odpowiedzieć na skierowane do niego pytania lub da odpowiedź nieprawdziwą, będzie karany karą pieniężną do dwu tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy.

W wypadku zasądzenia można orzec także o przypadku należących do sprawy zapasów na rzecz Państwa.

Także można orzec o utracie uprawnienia przemysłowego.

Zgłaszanie zapasów kawy.

Na podstawie rozporządzenia cesarskiego z dnia 7. sierpnia 1915 Dz. p. p. Nr. 228 zarządziło c. k. Namiestnictwo spis zapasów kawy (surowej i palonej) wedle stanu z dnia 30. marca 1916.

Obowiązek zgłoszenia obejmuje wszystkie zapasy:

1) handlu hurtownego i drobnego tudzież spółek spożywczych, magazynów żywności, wydziałów aprowizacyjnych, gmin,

2) restauracji, kawiarni i wszystkich przedsiębiorstw przemysłu gospodnio-szykarskiego,

3) domów skladowych, magazynów przedsiębiorstw kolejowych i spedytorów.

Wykluczone od tego spisu są zapasy, będące w posiadaniu c. k. Zarządu wojkowego, następnie zapasy wszystkich osób, które są wylączone z konsumpcji, tudzież znajdujące się pod zamknięciem celnym zapasy urzędów celnych.

Zgłoszenie winien uskutecznić każdy, kto zapasy posiada, albo dla drugich w przechowaniu dzierży.

Zgłoszenie uskutecznić należy wedle stanu zapasów z dnia 20. marca 1916 najpóźniej do dnia 23. marca 1916. Do zgłoszenia używać należy urzędowych formularzy zgłoszeń, znajdujących się u Zwierzchności gminnych. Wypełnione arkusze zgłoszeń należy najpóźniej dnia 23. marca 1916 oddać u Zwierzchności gminnych. Arkusz zgłoszenia musi zgłaszający podpisać. Arkusz zgłoszenia niepodpisany uchodzi za nieoddany.

Istniejące zapasy należy zgłosić w pełnej ilości. Nie wolno tedy czynić jakichkolwiek potrąceń dla własnego zapotrzebowania lub na jakikolwiek inny cel.

Ilość zapasów podać należy według wagi w kilogramach. Wszelkie inne zapodanie wagi lub ilości są niedopuszczalne. Zapasy, które dnia 20. marca 1916 znajdują się w przewozie, winien odbiorca zgłosić w przeciągu trzech dni po ich odbiorze.

Władza jest uprawniona, celem skontrolowania poczynionych zeznań zapasy kawy w ubikacjach przedsiębiorstw, magazynach i innych lokalnościach każdego czasu przeglądać i w razie zaniechania zgłoszenia lub zgłoszenia niezgodnego z prawdą, zapasy ustalić na koszt strony.

Kto zataja rozmyślnie przed władzą będącą w jego posiadaniu lub w przechowaniu zapasy kawy, będzie karany z występki ścisłym aresztem od jednego miesiąca do jednego roku. Obok kary na wolności można nałożyć karę pieniężną aż do 20 tysięcy koron.

Kto przy zgłoszeniu zapasów nie dostarczy żądanych dat w ciągu wyznaczonego terminu, kto wzbrania się odpowiedzieć na skierowane do niego pytania lub da odpowiedź nieprawdziwą, będzie karany karą pieniężną do 2000 koron albo aresztem do trzech miesięcy.

W wypadku zasądzenia można orzec także o przypadku należących do sprawy zapasów na rzecz Państwa. Także można orzec o utracie uprawnienia przemysłowego.

Zakazy wywozu.

Zakazy wywozu z Monarchii.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 10. marca 1916 Dz. p. p. 66 zabronionym został wywóz i przewóz następujących artykułów z Monarchii: towary kolonialne klasy I. tar. cł., ziarna i lupiny ziarna z kakao, kawa, herbata, pieprz (z wyłączeniem papryki), figi, winogrona oraz grona suszone, korynty, cytryny, limony, owoce cedry, kasztany, cukier (Nr. 19 tar. cł.), melasa, zboże, słód, owoce strączkowe, mąka, produkty mleczne, ryż, owoce suszone, powidła, ziemniaki, cebula, czosnek, buraki, kapusta, oraz wszelkie inne jarzyny świeże, jakoteż rośliny dla użytku kuchennego lub przyrządzone n. p. suszone, solone, krajane itp. (tar. cł. Nr. 41—44), z wyjątkiem suszonych grzybów, kiszonych ogórków oraz konserw zhytkownych, nasiona na siew oraz nasiona oleju (tar. cł. Nr. 45—53), z wyjątkiem nasion leśnych, nie używanych do wytłaczania olejów, orzechy ziemne, ziarna palmowe, kopra, ziarna winogron, nasiona owoców lipy, żółędzie, nasiona bukowe, dzikie kasztany, korzenie cykoryi (Nr. 57), trawa morska, esparto, i inne podobne materiały do wyścielania i wyplatania, tytoń, sitowie, słoma, siano, sieczka, rośliny lecznicze (Nr. 62), piolun, bydło rzeźne i pociągowe (tar. klasy VIII), drób, dziczyzna, dzikie ptactwo, ryby, psy większych ras, mleko i śmietana, świeże, sterylizowane, kondenzowane, suszone, jaja, płynne lub suszone żółtko i białko, miód (także sztuczny), wosk zwierzęcy i roślinny, gąbki, pęche-

rze i jelita, struny z jelit, szceć, włosie zwierzęce, wszelkie skóry zwierzęce (bydłace, końskie, wieprzowe, cielęce, owcze, baranie, kozie i koźlece), tłuszcze jadalne wszelkiego rodzaju, także słonina, wszelkie tłuszcze techniczne oraz kwasy tłuszczowe (tar. kl. XI), (tran rybi i z fok), łój zwierzęcy i roślinny, olej palmowy, olej kokosowy, wosk roślinny, kwas stearynowy, kwas palmitynowy, parafina, degreas, elaina, cerezyna, wazelina, lanolina, smary wozowe itp., tłuste oleje XII. klasy tar., piwo, wino, wina musujące, wina owocowe, moszcz, soki owocowe i świeże soki z jagód, miód pitny, sok cytrynowy, palone napoje spirytusowe, ocet, esencja i kwas octowy, środki spożywcze (tar. cł. Nr. 113—130), jak: chleb, suchary wojskowe i okrętowe, pieczywo, keksy, opłatki, ciastka, sago, tapioka, arrowroot, wyroby z ciasta, mięso, kiełbasy, sery, śledzie oraz wszelkie ryby solone lub suszone lub inaczej przyprawione, kawior, surogaty kawy, masło kakaowe, proszek kakaowy, masa kakaowa, czekolada i wyroby czekoladowe, wszelkie konserwy rybne, mięsne, owocowe, jarzynowe (prócz jarzynowych zbytkownych), moszcz zsiadły, smażone soki z owoców i jagód, marmolada, ekstrakty i preparaty słodowe, wyroby cukrowe, wszelkie środki spożywcze, wymienione w tem rozporządzeniu, o ile są hermetycznie zamknięte, lub należą ze względu na opakowanie do taryfy Nr. 132, wilklina, trzcina (Nr. 136 i 279), maty z sitowia, łyka, trzciny, z włókien, juty, kokosu, manili itp., kosze do pakowania i noszenia, drzewo opałowe i budulcowe, progi kolejowe, słupy telegraficzne, drzewo przycięte na obręcz, klepki, forniry (z wyjątkiem meblowych z drzew szlachetnych), wełna drzewna, (o ile nie jest używana na opakowanie), drut drzewny, kołki z drzewa, drzewo na osady do broni palnej, drzewo na pojazdy, na rękocyfki, kora korkowa, grysik i mączka korkowa, kostki korkowe i inne wyroby korkowe, z wyjątkiem galanterijnych, węgiel drzewny. (C. d. n.)

Zagraniczne zakazy wywozu.

Nowe zakazy wywozu obejmują następujące artykuły:

Z Niemiec: srebro surowe, lane, kute i walcowane, w sztabach i blachach, srebro w aliazach kute i walcowane, również w formie blachy, srebro pozłacane lub złotem wykładane oraz drut srebrny, także pozłacany. — Zezwolonym jest zabieranie zagranicę monety srebrnej w ilości nie większej jak 10 marek na osobę.

Z Holandii: korki, drzewo wierzbowe i topolowe, siarka oraz konopie (także manila) i wyroby z nich. — Zniesiono również dotychczasowe zezwolenie na wywóz mięsa wieprzowego; wywóz kiełbas oraz solonej wieprzowiny może być pod pewnymi warunkami dozwolony.

Ze Szwecji: korzenie jadalne, świeże oraz suszone, świeże jarzyny kuchenne z wyjątkiem melonów, ogórków, pomidorów, szparagów, buraków pastewnych i białych oraz marchwi pastewnej, bukowe beczi na masło i klepki, owoce suszone, pieprz, podściółkę torfową, buraki jadalne świeże i suszone, cebula, biała kapusta oraz kalafior.

Z Norwegii: amoniak (kohlensaures Ammoniak).

Ze Szwajcaryi papy, tkaniny bawełniane, szkło i wyroby szklane, z wyjątkiem emalii, szkła w metal oprawione, malowidła na szkle, ferrosilicium, wyroby żelazne, z wyjątkiem maszyn nie służących do celów tekstylnych oraz zegarków i ich części skladowych, chrom, mangan, tytan itd., surowe oraz w postaci proszku, sztab, drutu i blachy, kadmium, kobalt, arsenik, maszyny dla przemysłu tekstylnego i ich części skladowe, alkaloidy oraz ich sole i połączenia, gliceryna surowa i ług glicerynowy oraz psy wojskowe i policyjne.

Z Danii: karma dla bydła (makuchy, siano, słoma, kukurudza, kielki słodowe, melasa, otręby, odpadki zbożowe, wszelkie buraki pastewne, ćwikła, buraki cukrowe, kalarepa, karpiele, marchew, wyka, mączka z krwi, skwarki, groch jadalny i pastewny, chleb świętojański, fasola, soczewica, nasiona słoneczników, żółędzie, brukiew), zboże (ryż, hreczka, proso), słód, ziemniaki, mąka, kasza (sago, ryż, kasza hreczana), makaron, złoto i srebro w

monetach i sztabach (podróżnym zabierać wolno najwyżej 200 koron w złocie lub srebrze, w tem najwyżej 50 koron monety srebrnej), węgiel, koks, nafta, benzyna, smary, (wazelina, gliceryna, olej kostny), broń (także myśliwska), amunicja, proch i materiały wybuchowe oraz ich surowce (siarka, kwas siarkowy, saletra wszelkich gatunków, kwas saletrowy, gliceryna), kable elektryczne, pojazdy motorowe i ich części skladowe, instrumenty i aparaty, służące do wyrobu amunicji, materiały surowe do budowy i naprawy żelaznych i stalowych okrętów (aluminium i wyroby aluminiowe, antymon, asbest, ołów, stary i nowy, pocynowana i pocynkowana blacha żelazna oraz odpadki blachy pocynowanej, pocynowane żelazne gwoździe okrętowe, miedź stara i nowa, rury miedziane, mosiądz stary i nowy, nikiel i drut niklowy, rury stalowe, cyna stara i nowa, wanadyum, cynk w blokach i płytach oraz odpadki cynkowe, popiół oliwiany, miedziany, mosiężny oraz cynowy), osady kołowe dla kolei normalotorowych, ruda hematytowa, chromowa, niklowa, cynowa, chloryd cynowy, tlenek cynowy, sole aluminiowe, aluminium, brom, kalcyum, kalium, magnum, natrium i ich połączenia, połączenia antymonu, wityryl miedzi, magnan żelaza, ferronikiel itd., grafit i tygle grafitowe, magnum, ruda miedzi, drzewo w blokach i deskach, korki, wyroby korkowe oraz odpadki, stary papier, drut kolezasty, odpadki przędzy bawełnianej, materiały opatrunkowe, oleje roślinne, stearyna, łój, margaryna, nasiona sezamu i koni-czu, groszek główkowy, nasiona bawełniane, lnia-ny, pokost lniany, piroluzyt, artykuły medyczne (z wyjątkiem kremów toaletowych i pudru), balsamy, guma, żywica, kora, liście, korzenie, zioła, kwasy organiczne i ich połączenia; kwasy tłuszczowe, mydła, olejki eteryczne, mączka gorczyczna, krochmal, termometry, strzykawki ręczne, aparaty Röntgena z przyborami, suszone czernice, cebula, olejek terpentynowy, parafina, świece parafinowe, stearynowe, wełna, wyroby trykotowe, przędza wełniana, tkaniny wełniane (z wyjątkiem firanek i materij meblowych), bawełna, przędza bawełniana, wyroby bawełniane (z wyjątkiem firanek i materij meblowych), szmaty wełniane i półwełniane, maszyny do wyrobów włóczkowych, surowe skóry wieprzowe, bydłace, cielęce, baranie, owcze oraz wszelkie skóry wyprawione.

Zakaz wywozu wyrobów tytoniowych z Krakowa.

Wedle obwieszczenia Komendy twierdzy rozciągnięto z dniem 22. marca b. r. zakaz wywozu z Krakowa na wszelkie wyroby tytoniowe.

Sprawy handlowe.

Opłata cła w złocie.

W sprawie zbiorowego cłenia mniejszych przesyłek, zezwoliło c. k. Ministerstwo skarbu, aby sześć pakietów, wysłanych przez tegosamego nadawcę z tejsamej miejscowości i pod jedną datą do tego samego odbiorcy można było złożyć na jeden kwit cłowy i opłacić zbiorową należność cłową w złocie.

Równocześnie zwracamy uwagę interesowanych sfer kupieckich, że tut. c. k. Urząd probierczy przy ul. Kanonicznej przyjmuje stare złoto i wypłaca za nie należytość w monetach złotych.

Na skutek licznych zażaleń z interesowanych sfer kupieckich przedłożyła Izba c. k. Ministerstwu handlu następujące dalsze wnioski na zmianę rozporządzeń ministeryalnych o obowiązku uiszczania opłaty celnej w monetach złotych:

1. należytości celne niżej pięciu koron względnie ułamki większych opłat celnych niżej 5 K. należy zwolnić od obowiązku cłenia w złocie.

Obecne przepisy utrudniają w wysokiej mierze sprowadzanie mniejszych zwłaszcza przesyłek i powodują niestosunkowe podrożenie wielu silnie poszukiwanych artykułów, szczególnie w dziale towarów modnych, konfekcyjnych, kuśnierskich itp.

2. Towary zamówione zagranicą przed ogłoszeniem rozporządzenia mają być traktowane

wedle dawnych przepisów celnych, o ile wchodzi w granice monarchii przed dniem 15. kwietnia b. r., a fakt wcześniejszego zamówienia stwierdza w sposób niewątpliwy na podstawie faktur, korespondencji, ksiąg kupieckich itd. właściwa Izba handlowa i przemysłowa.

Wnioski powyższe zapobiegają trudnościom i sporom, powstałym przy odbiorze towarów zamówionych zwłaszcza w państwie niemieckim przed ogłoszeniem nowych postanowień celnych. Ponieważ wykonanie zamówienia oraz transport wymaga w obecnych warunkach dłuższego niż zwyczajnie, czasu, rozszerzyła Izba wniosek swój na towary zamówione wcześniej, nadeszłe jednak do Austrii przed dniem 15. kwietnia b. r.

Nowe przepisy paszportowe dla podróży do Niemiec.

Przepisy paszportowe dla podróży do Niemiec uległy znacznemu zastrzeżeniu. Do przekroczenia granicy niemieckiej dopuszczone bywają jedynie osoby, które zdołają wykazać, iż zmuszone są do wyjazdu ważnymi okolicznościami.

Paszporty dla poddanych austriackich mają być wystawione przez Starostwo lub Dyrekcję policji, zawierać dokładny rysopis oraz uwierzytelnioną fotografię z własnoręcznym podpisem właściciela. Paszport nie może być przedawniony i opiewać musi wyraźnie na podróż do Niemiec lub przez Niemcy (paszporty wewnętrzne austriackie nie wystarczają). Należy w nim podać w a ż n e powody podróży. Przy podróżach handlowych wykazać winien jadący, iż obecność jego jest konieczna a cel podróży nie da się osiągnąć drogą pisemną. Paszporty zagraniczne uprawniające do jazdy do Niemiec, podlegają przy każdym o r a z o w e m przekroczeniu granicy niemieckiej osobnej wizie konsularnej. Po wizę mają się interesowani zgłaszać w konsulacie niemieckim we Lwowie osobiście, gdzie należy założyć dwie fotografie (identyczne z fotografią w paszporcie) i należytość wizyjną wynoszącą wraz z portem zwrotnym K. 4.05.

Organizacja Spółki „Miles“.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwróciła się jeszcze w styczniu b. r. w drodze telegraficznej do Ministerstwa spraw wewnętrznych o nadanie statutu oraz koncesji legitymowanej Spółki zakupu „Miles“ we Wiedniu.

Równocześnie prosiła Izba o podanie zakresu działania tej Spółki i stwierdzenie jej stosunku do lokalnych czynników aprowizacyjnych i do wolnego handlu.

Obecnie doręczoną została Izbie z c. k. Namiestnictwa pod dniem 15. marca 1916 do L. 3248/Z. A. O. odpowiedź następującej treści:

„Odnosnie do wystosowanej do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych telegraficznej prośby oznajmia się wskutek reskryptu wspomnianego Ministerstwa z dnia 3. stycznia b. r. L. 4072, że „Miles“ jest Spółką z ograniczoną poręką i że stosunek jej do Ministerstwa spraw wewnętrznych jest unormowany umową, zawartą między Ministerstwem i Milesem, czysto wewnętrznę natury. Ministerstwo nie może zatem uczynić zadosyć prośbie Szanownej Izby“.

Sprawozdanie tłuszczów.

Izba handlowa i przemysłowa zawiadamia, iż dostawę tłuszczów dla konsumentów prywatnych, jakoteż dla instytucji i stowarzyszeń rządowych i prywatnych zajmuje się Oddział handlowy c. k. Namiestnictwa w Białej.

Interesenci winni zatem zlecenia na tłuszcze przesyłać na ręce Oddziału w Białej.

Częściowa rekwizycja zapasów spirytusu na Węgrzech.

Celem pokrycia zapotrzebowania spirytusu zażądał Rząd węgierski połowę zapasów spirytusu znajdującego się w dniu 1. marca 1916 r. w gorzelniach, rafineriach lub składach, jakoteż połowę ilości, która będzie wyprodukowaną w marcu 1916 r.

Spirytus zajęty oddany zostanie władzom lub wyznaczonym przez nie osobom za ustanowionem z góry odszkodowaniem.

Cena mąki rumuńskiej.

Rozporządzeniem Namiestnictwa z 21. lutego L. 4337/Z. A. O. wyznaczono ceny dla mąki pszennej jednolitej nadechodzącej z Rumunii.

Dla mąki tej ustanowiono cenę 53 K. 68 hal. za 100 kg. Cena detaliczna wynosi 60 hal. za 1 kg.

Ceny mydła.

W Komisji handlowo-politycznej we Wiedniu toczyły się niedawno obrady nad nieustannym podnoszeniem się cen mydła, spowodowanem nie tylko podrożeniem tłuszczów i innych składników do fabrykacji mydła, lecz w znacznej mierze także spekulacją niektórych sfer kupieckich.

Równocześnie zastanawiano się nad obligatoryjnym oznaczaniem na towary zawartości procentowej tłuszczu, gdyż w obrocie pojawiają się coraz częściej mydła o nader lichy jakości.

Wedle informacji otrzymanej z Wiednia, sprzedawano tam w czasie między 8. a 10. marca b. r. w detalu mydło t. z. jędrne pierwszej jakości w cenie po K. 3.68 za 1 kg.

W niektórych sklepach w Krakowie ceny mydła przekroczyły znacznie ten poziom i wahać się mają przy średnich gatunkach między pięć a sześć koron za 1 kg.

Izba handlowa i przemysłowa ostrzega kupców przed pobieraniem tak wygórowanych cen za produkt pierwszej potrzeby szerokich sfer, stanowiący nadto konieczną podstawę utrzymania dla licznych, niezamożnych egzystencji.

Wykupno przedsiębiorstw galicyjskich.

Najważniejsze przedsiębiorstwa hutnicze Galicji „Towarzystwo akcyjne zakładów hutniczych i górniczych, dawniej Dr. Lowitsch i Ska“, prowadzące w Trzebini hutę cynku, fabrykę blachy cynkowej, fabrykę kwasu siarkowego oraz płuczkę ołowiu i srebra, wykupione zostało wraz z całą własnością górniczą przez nabywców pozakrajowych. Wedle doniesienia prasy niemieckiej nabyła znana górno-śląska firma „Georg von Gieseher's Erben“ wszystkie akcje tego przedsiębiorstwa.

Prasa wiedeńska podaje podobną transakcję w galicyjskim przemyśle naftowym. Finansowane przez austr. ziemski Zakład kredytowy (Bodenkreditanstalt) Towarzystwo akcyjne dla przemysłu olejów mineralnych, dawniej Dawid Fanto i Ska w Pardubicach nabyło akcje galicyjskiego naftowego Towarzystwa akcyjnego „Montan“ we Lwowie, które posiada kopalnię ropy w Borysławiu i Tustanowicach oraz rafinerię nafty w Ustrzykach dolnych.

Ogłoszenia sprzedaży.

Sprzedaż szkartów papierowych.

Ekonomat pocztowy w Lincu sprzedaje znajdujące się tam na składzie szkart papierowe w ilości: około 50.000 kg. wypełnionych blankietów, 300 kg. bibułki oraz 2.000 kg. innych odpadków papierowych.

Oferty opatrzone przepisaniem stemplem w kopercie z napisem: „Oferta na stary papier“ wnieść należy do Dyrekcji poczt i telegrafów w Lincu przed 3. kwietnia 1916.

W ofertach ma być podana cena za 100 kg. każdego gatunku papieru oraz najkrótszy termin, w którym szkarty te mogą być w fabryce przerobione.

Sprzedaż odpadków wełnianych i kauczukowych.

W pierwszej połowie kwietnia 1916, odbędzie się sprzedaż licytacyjna odpadków lnianych, bawełnianych, jedwabnych, kauczukowych itp. pochodzących ze zbiórki wełny oraz kauczuku, w ogólnej ilości około 450.000 kg.

Oferty przyjmuje Urząd opieki wojennej (Kriegsfürsorgeamt) we Wiedniu IX. Bergasse 16. Katalogi i formularze ofertowe do nabycia w biurze Izby.

Królestwo Polskie.

Wywóz towarów do Królestwa Polskiego.

Wedle zawiadomienia Ministerstwa skarbu następujące towary nie będą więcej dopuszczone do wywozu z Austrii do Królestwa Polskiego: Tłuszcze roślinne i oleje, krochmal, motory, ryby, konserwy rybne i mięsne, palone napoje spirytusowe, kawa, surogaty kawy, ser, konserwy mleczne, czekolada, kakao, herbata, gotowe wyroby z ciasta, wata bawełniana, szcztolki, papa dachowa, sprzęt domowy i kuchenne, skóra (z wyjątkiem skór Chevreaux, skór na rękawiczki i skóry owczej wyprawionej na zamsz), towary metalowe, proszek do prania, cebula i inne jarzyny kuchenne, płyty asbestowe oraz materia do pakowania puszek.

Wydawanie certyfikatów wywozu na powyższe artykuły zostało zastanowione.

Komunikacje.

Poświadczenia przewozowe.

Skutkiem unormowania obrotu dla szeregu środków spożywczych i produktów surowych wprowadzone zostały dla tych artykułów także ograniczenia transportowe.

Towary odnośne przesyłane być mogą kolejami tylko po załączeniu do listów frachtowych specjalnych poświadczeń przewozowych (Transportbescheinigungen), wystawionych przez właściwe władze. Podobnie późniejsze dyspozycje dotyczące przesyłek (n. p. zmiana stacji przeznaczenia lub odbiorcy) muszą być przez wspomniane władze potwierdzone.

Celem poinformowania sfer kupieckich i przemysłowych o nowych postanowieniach przewozowych wymieniamy niżej artykuły oraz władze upoważnione do wystawiania poświadczeń przewozowych:

Dla przesyłek zboża, produktów mlewnych oraz owoców strączkowych wystawia poświadczenie przewozowe powiatowa władza polityczna,

dla wełny — Ministerstwo handlu, (wysyłanie wełny do ściślejszego obszaru wojennego uległo dalej idącemu ograniczeniu),

dla rzepaku — Ministerstwo handlu, dla karmy dla bydła (i otrąb) — Centrala środków opasowych w Wiedniu (Futtermittelzentrale),

dla skór surowych — Ministerstwo wojny lub Ministerstwo obrony krajowej (z wizą Ministerstwa handlu),

dla lnu (Stengelflachs) — Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem handlu,

dla spirytusu — Centrala spirytusowa w Wiedniu,

dla tłuszczów wieprzowych i wieprzowiny proweniency węgierskiej — Ministerstwo handlu, dla gliceryny, wód glicerynowych, i hugu mydlanego — Centrala olejów i tłuszczów (Oel- und Fettzentrale) we Wiedniu,

dla starego żelaza — Ministerstwo handlu, dla siana i słomy — powiatowa władza polityczna,

dla kwasu siarkowego (w wagonach) oraz powracających próżnych wozów — Wydział dla kwasu siarkowego (Arbeitsausschuss für Schwefelsäure) w Ministerstwie wojny,

dla jaj — krajowa władza polityczna, dla nasion koniczy — powiatowa władza polityczna,

dla kawy — krajowa władza polityczna, dla żywych gołębi — władze wojskowe.

Dalsze ograniczenia przewozu ogłaszane będziemy periodycznie w „Wiadomościach gospodarczych“.

Przesyłanie listów oraz telegramów do państw neutralnych.

Większe przedsiębiorstwa handlowe, wysyłające częściej do neutralnej zagranicy listy lub telegrafy treści czysto kupieckiej, otrzymać mogą w biurze Izby handlowej informacje w sprawie ułatwienia korespondencji.

Ogłoszenia konkursu.

Konkurs na zapomogi z funduszu imienia bp. Maurycego Datnera.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zamierza rozdać kilka zapomóg z funduszu imienia zmarłego prezidenta Izby bp. Maurycego Datnera.

O zasiłki te ubiegać się mogą rękodzielnicy i kupcy, bez różnicy wyznania, zamieszkałi w okręgu Izby, którzy z niezawinionej przyczyny znaleźli się w ciężkim położeniu materialnym.

Podania zaopatrzone w dowody ubóstwa, wnieść należy na ręce prezydium Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie przed dniem 15. kwietnia 1916 r.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Stowarzyszenie konsumcyjne kolejarzy „Przyścisłość“ w Starym Sączu.

Spółka oszczędności i pożyczek w Podstolicach.

Spółka oszczędności i pożyczek w Gorzycach.

Spółka oszczędności i pożyczek w Sokołowie.

Wykreślono firmę:

Płazowska cegielnia S. Grünberg et J. Grünberg, wyrób cegieł w Płazowie.

Konkursy:

Otwarto konkurs do majątku masy spadkowej Maurycego Weinberga w Rzeszowie.

Odezwa.

C. i k. Komenda wojskowa w Krakowie postanowiła zająć się godnym urządzeniem i artystycznym ozdobieniem znajdujących się w jej obrębie grobów poległych.

Na grobach pojedynczych i zbiorowych na cmentarzach wojskowych tych miejscowości, które wskutek rozmiarów toczących się walk stały się historycznymi, będą wzniesione krzyże pamiątkowe i pomniki z odpowiednimi napisami oraz nazwiskami poległych za Ojczyznę, aby głosić potomności pamięć wielkiego zmagania się ludów.

Groby pojedyncze tudzież zbiorowe, zawierające tylko kilka zwłok, przeniesione zostaną z ziemi uprawnej na cmentarze wojskowe, a w razie ich zbytnej oddalenia na osobne oddziały cmentarzy lokalnych; groby wojskowe porzucane po cmentarzach wojskowych będą łączone i odpowiednio wyposażone, o ile ekshumacja będzie możliwa.

Zwłoki o wiadomem nazwisku będą chowane zawsze w grobach pojedynczych lub leżących szeregiem.

Przy ekshumacji będą czynione starania o ustalenie co najmniej przynależności państwowej zmarłego i rodzaju broni. W ten sposób uzyska się dokładny wykaz co do położenia miejsca spoczynku.

Między grobami naszych żołnierzy i sprzymierzeńców a grobami nieprzyjaciół nie będą czynione żadne różnice.

Architekci, rzeźbiarze, budowniczy rzeczoznawcy ogrodnictwa ofiarowali bezinteresownie pomoc dla dobra sprawy i dane są rękojmię, że wykonanie będzie godne i artystycznie dostosowane do otoczenia.

Prace przygotowawcze postąpiły o tyle, że wygotowano już plany dla całego wziętego w rachubę obszaru.

Akcyja komendy wojskowej odpowie niewątpliwie także uczuciom naszego społeczeństwa i liczyć może na ofiarne współdziałanie wszystkich sfer, głównie jednak kół przemysłowych i rękodzielniczych. Obecnie idzie o pokrycie znacznych kosztów całego przedsięwzięcia.

Liczne przedsiębiorstwa przyrzekły już dobrowolne dary w materiałach i w gotówce, lecz brakuje jeszcze bardzo wiele, bo ilość grobów, które mają być urządzone, idzie w tysiące.

W porozumieniu z c. i k. Komendą wojskową w Krakowie zwraca się obecnie Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie do kół przemysłowych, handlowych i rękodzielniczych swego okręgu z prośbą o poparcie doniesłego przedsięwzięcia w miarę sił i możliwości.

Potrzebne są:

lane i kute krzyże żelazne, według modeli dostarczonych przez Komendę wojskową, żelazo profilowe i ogrągłe dla robót betonowych, okna żelazne, narzędzia (młoty, łopaty, kilofy, świdy, narzędzia do łamania kamienia, świdy do kamieni, narzędzia do obrabiania drzewa, żelazne części składowe taczek i wozów) materiały do krycia dachów i blacharskie, (blacha cynkowa i cynowana, blacha żelazna), litery metalowe, gwoździe i śruby, wyroby terowe dla izolacji, asfalt, farby olejne i mineralne, marmur na tablice pamiątkowe i okładanie ziemi, sztuczne kamienie, kamienie łamane, cegły, wapno, cement, piasek, drzewo budulcowe, okrągłaki, gonty, lupek, tablice emaliowane, kafle, wyroby szklane, smary, urządzenia ołtarzy, drzewa ze szkółek, krzewy, oraz nasiona traw.

Przedsiębiorstwa, nie rozporządzające materiałami w naturze, mogą złożyć dary w gotówce.

Komenda wojskowa przystąpi w swoim czasie do odbierania ofiarowanych materiałów. Ofiary w pieniądzu są obecnie już potrzebne, uprasza się więc o rychłe ich nadsyłanie.

Urządzenie grobów musi być ukończone jeszcze w czasie wojny, gdyż później nie będzie można rozporządzać potrzebnymi siłami roboczymi, a ziemia, w której obecnie spoczywa tysiące poległych, ma być wolna pod uprawę. Sprawa nie cierpi więc zwłoki.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zwraca się tedy z inicjatywą c. i k. Komendy wojskowej do kupców, przemysłowców, stowarzyszeń i instytucji okręgu z prośbą, aby zechciały zawiadomić Komendę wojskową oraz Izbę, w jakiej formie i w jakim rozmiarze można liczyć na ich udział. W razie zgłoszenia ofiary pieniężnej prześle Izba ofiarodawcom czeki pocztowe.

Dary opublikuje się później, o ile to nie sprzeciwia się życzeniu ofiarodawcy.